

Toteutussuunnitelma
Yhteiset tutkinnon osat
Viestintä- ja vuorovaikutusosaaminen

sedu

SISÄLTÖ

Viestintä ja vuorovaikutus äidinkielellä, suomi	2
Viestintä ja vuorovaikutus toisella kotimaisella kielellä, ruotsi	8
Viestintä ja vuorovaikutus vieraalla kielellä, englanti	11
Toiminta digitaalisessa ympäristössä	16
Taide ja luova ilmaisu	20

Viestintä ja vuorovaikutus äidinkielellä, suomi

Pakolliset osaamistavoitteet, 4 osp

Koodi: 400012

Osaamistavoitteet

Opiskelija osaa

- toimia tarkoituksenmukaisesti erilaisissa vuorovaikutustilanteissa
- tulkita erilaisia tekstejä sekä hankkia ja arvioida tietoja eri lähteistä
- tuottaa erilaisia tekstejä ja ilmaista tunteita, ajatuksia, mielipiteitä ja käsitteitä

Sisältö

Tutkinnon osan osa-alueen suoritettuaan opiskelija osaa viestiä suullisesti, kirjallisesti, sanattomasti ja audiovisuaalisesti erilaisissa muodollisissa ja epämuodollisissa vuorovaikutustilanteissa työtehtävissään ja yhteiskunnassa sen aktiivisena jäsenenä. Opiskelija tuntee alansa keskeiset tekstilajit ja mediat sekä hallitsee tiedonhaun ammatissa toimimisen ja jatko-opintojen edellyttämällä tavoilla. Opiskelija osaa hyödyntää monilukutaitoaan sekä tieto- ja viestintäteknologiaa vuorovaikutuksessaan ja oppimisessaan tietoyhteiskunnan edellyttämällä tavoilla.

Tutkinnon osan osa-alueessa opiskelija:

- viestii ja toimii erilaisissa ryhmä- ja esiintymistilanteissa ammattimaisesti,
- perehtyy alansa ammattisanastoon,
- etsii tietoa monipuolisesti eri tietolähteistä, arvioi tietolähteiden luotettavuutta ja noudattaa tekijänoikeuksia,
- tulkitsee kriittisesti erilaisia tekstejä,
- tuottaa ammattialaansa liittyviä suullisia, kirjallisia ja audiovisuaalisia tekstejä,
- kehittää kirjoitetun kielen käytänteiden hallintaansa,
- hyödyntää tieto- ja viestintäteknologiaa itsensä ilmaisemisen, tiedon yhteisöllisen, rakentamisen ja tiimityöskentelyn välineenä,
- arvioi äidinkielen taitojaan ja oppii kehittämään osaamistaan edelleen.

Toteutus

Koulutuksen toteuttamistavat ja oppimisympäristöt

Tutkinnon osan osa-alue on pakollinen kaikille perustutkinto-opiskelijoille. Osa-alue ei vaadi edeltävää osaamista, ja se aloitetaan ensimmäisen opiskeluvuoden aikana. Tutkinnon osan osa-alue on tarjolla kaikissa Sedun opetuspisteissä ja verkko-opintoina. Lisäksi se on soveltuvin osin mahdollista suorittaa osana työpaikalla tapahtuvaa oppimista.

Oppimisympäristöt

Oppilaitoksen oppimisympäristöt, sähköiset oppimisympäristöt, projektit, osuuskunta, NY- yritykset ja työpaikalla järjestettävän koulutuksen ympäristöt.

Oppimateriaalit

Sähköinen materiaali ja muu opettajan osoittama materiaali.

Opiskelijan osaamisen arvioinnista

Aiemmin hankitun osaamisen tunnistaminen ja tunnustaminen

Aiemmin hankitun osaamisen tunnistaminen ja tunnustaminen on kuvattu Suunnitelma osaamisen arvioinnin toteuttamisesta -asiakirjan yhteisessä osassa.

Yhteisten tutkinnon osien osa-alueet tunnustetaan OPH:n määräyksen (OPH-501-2018) mukaan.

Osaamisen tunnustaminen voimassa olevien perusteiden mukaan ilman osaamisen arviointia (suorasiirto)

Lukion tuntijako (VnA 942/2014) ja lukion opetussuunnitelman perusteet 2015 sekä Lukion tuntijako (VnA 955/2002) ja lukion opetussuunnitelman perusteet 2003: Neljä pakollista kurssia äidinkielen ja kirjallisuuden kursseista 1–6 tunnustetaan 4 osaamispistettä pakolliseen Viestintä ja vuorovaikutus äidinkielellä -osa-alueeseen.

Korkeakouluopintojen tavoitteita ja sisältöjä verrataan Viestintä ja vuorovaikutus äidinkielellä -osa-alueen osaamistavoitteisiin ja osaaminen tunnustetaan soveltuvin osin.

Osaamisen tunnustaminen dokumenttien perusteella ilman näyttöön osallistumista (Osaamisen tunnustaminen ei-voimassa olevien perusteiden mukaan):

Ammatillisen perustutkinnon perusteet (voimassa 1.8.2015-31.7.2018): Äidinkieli, pakollinen (5 osp) -osa-alueesta tunnustetaan 4 osaamispistettä pakolliseen Viestintä ja vuorovaikutus äidinkielellä -osa-alueeseen.

Arvosanojen muuntaminen

Lukion arvosanat (5-10) muunnetaan ammatillisen koulutuksen asteikon 1-5 arvosanoiksi seuraavasti:

- lukion arvosanat 10 ja 9 vastaavat arvosanaa K5,
- lukion arvosana 8 vastaa arvosanaa H4,
- lukion arvosana 7 vastaa arvosanaa H3,
- lukion arvosana 6 vastaa arvosanaa T2,
- lukion arvosana 5 vastaa arvosanaa T1.

Ammatillisen perustutkinnon (voimassa 1.8.2015 – 31.7.2018) arvosanat (1-3) muunnetaan ammatillisen koulutuksen asteikon 1-5 arvosanoiksi seuraavasti:

Suoritukset 1.8.2015-31.12.2017

- K3 vastaa arvosanaa K5,
- H2 vastaa arvosanaa H3,
- T1 vastaa arvosanaa T1.

Suoritukset 1.8.-31.7.2018

- K3 vastaa arvosanaa K5,
- H2 vastaa arvosanoja H4 ja H3,
- T1 vastaa arvosanoja T2 ja T1.

Muiden ei-voimassa olevien lukion opetussuunnitelmien tai ammatillisten tutkintojen perusteiden mukaan suoritettujen opintojen sisältö ja ajantasaisuus arvioidaan ja osaaminen tunnustetaan soveltuvin osin.

Korkeakouluopintojen osalta tavoitteita ja sisältöjä verrataan Viestintä ja vuorovaikutus äidinkielellä -osa-alueen osaamistavoitteisiin ja osaaminen tunnustetaan soveltuvin osin opintojen ajantasaisuus huomioiden.

Osaamisen osoittamisen suunnittelu

Suunnitelma osaamisen arvioinnin toteuttamisesta -asiakirjan yhteisessä osassa on kuvattu

- osaamisen osoittamisen suunnittelu: luku 5
- osaamisen osoittamisen henkilökohtaistaminen (ohjaus, tuki, erityinen tuki)
- osaamisen arvioinnin mukauttaminen

Opettaja sopii osaamisen osoittamisen tavoista, aikataulusta ja arvioinnista opiskelijan kanssa. Mikäli osaaminen osoitetaan työpaikalla tapahtuvan oppimisen yhteydessä, asiasta sovitaan myös työpaikkaohjaajan ja ohjaavan opettajan kanssa.

Opiskelija saa opettajalta säännöllisesti suullista ja/tai kirjallista palautetta osaamisen kehittymisestä. Opiskelija arvioi itse osaamistaan verraten sitä osaamistavoitteisiin.

Osaamisen arvioinnin toteutus ja arvioinnista päättäminen

Osaaminen osoitetaan pääosin kirjallisesti oppilaitoksen oppimisympäristöissä tai työelämässä.

Osaamisen arvioi Viestintä ja vuorovaikutus äidinkielellä -osa-alueen opettaja. Mikäli opiskelija osoittaa osaamisensa työpaikalla ammatillisen tutkinnon osan näytön yhteydessä, voidaan arvioinnissa kuulla työpaikan edustajaa. Opiskelija saa opettajalta suullista tai kirjallista palautetta osaamisestaan osaamisen osoittamisen jälkeen.

Suunnitelma osaamisen arvioinnin toteuttamisesta -asiakirjan yhteisessä osassa on kuvattu

- osaamisen arviointi näytössä
- opiskelijan itsearviointi
- arvioinnista päättäminen
- osaamisen arvioinnin ja arviointipäätöksen dokumentointi
- tietojen siirto kansalliseen opintosuoritus- ja tutkintotietorekisteriin (Koski)
- arvioinnin uusiminen
- arvosanan korottaminen
- arvioinnin tarkistaminen
- arvioinnin oikaisu
- todistus tutkinnon suorittamisesta, tutkinnon osan suorittamisesta tai todistus opiskelijan osaamisesta
- salassapito ja tietosuojat
- osaamisen arvioinnin toteuttamissuunnitelman seuranta, arviointi ja parantaminen

Arviointikriteerit

Opiskelija toimii tarkoituksenmukaisesti erilaisissa vuorovaikutustilanteissa.

Opiskelija

Tyydyttävä T1	<ul style="list-style-type: none"> • viestii vuorovaikutustilanteessa tilanteen mukaisella tavalla • ilmaisee asiallisesti mielipiteitä yhteistyö- ja ryhmätilanteissa • käyttää tilanteen mukaan yleiskieltä esitellessään omaan alaansa liittyvän ilmiön tai asian • ymmärtää kielen ja vuorovaikutustaitojen merkityksen omalla alallaan ja työelämässä • arvioi vuorovaikutustaitojaan saamansa palautteen pohjalta
Tyydyttävä T2	
Hyvä H3	<ul style="list-style-type: none"> • viestii sujuvasti erilaisissa vuorovaikutustilanteissa • vie keskustelua yhteistyö- ja ryhmätilanteissa tavoitteellisesti eteenpäin • perustelee mielipiteensä ja väitteensä

	<ul style="list-style-type: none"> • käyttää tilanteen mukaan luontevasti yleiskieltä, alan käsitteistöä ja tekstilajeja esitellessään omaan alaansa liittyviä ilmiöitä tai asioita • osoittaa toiminnallaan ymmärtävänsä kielen ja vuorovaikutustaitojen merkityksen omalla alallaan ja työelämässä • arvioi vuorovaikutustaitojaan realistisesti tunnistamalla vahvuuksiaan ja kehittämiskohteitaan
Hyvä H4	
Kiitettävä K5	<ul style="list-style-type: none"> • viestii vakuuttavasti myös vaativissa vuorovaikutustilanteissa • toimii rakentavasti ja edistää toiminnallaan ryhmän vuorovaikutusta yhteistyö- ja ryhmätyötilanteissa • perustelee mielipiteitään ja väitteitään monipuolisesti tilanteeseen sopivalla tavalla • käyttää tilanteen mukaan luontevasti yleiskieltä, alan käsitteistöä ja tekstilajeja esitellessään omaan alaansa liittyviä ilmiöitä ja suuntaa viestinsä kohderyhmän mukaisesti • osoittaa toiminnallaan ymmärtävänsä kielen ja vuorovaikutustaitojen merkityksen omalla alallaan, työelämässä ja yhteiskunnassa • kehittää vuorovaikutustaitojaan palautteen ja itsearvioinnin pohjalta.

Opiskelija tulkitsee erilaisia tekstejä sekä hankkii ja arvioi tietoja eri lähteistä.

Opiskelija

Tyydyttävä T1	<ul style="list-style-type: none"> • tunnistaa omalla alalla ja työelämässä käytettyjä tekstilajeja ja medioita • tekee päätelmiä tekstien merkityksistä pääosin itsenäisesti • hakee tietoa oman alansa kannalta keskeisistä tietolähteistä ja yksinkertaisissa tiedonhankinnan tehtävissä hyödyntää monilukutaitoaan • tekee joitakin muistiinpanoja ja tiivistää muutamia ydinasioita kuullun, luetun ja nähdyn pohjalta • arvioi tietolähteiden ja tiedon luotettavuutta pääosin itsenäisesti • hyödyntää hankkimaansa tietoa • noudattaa tekijänoikeuksia pääosin itsenäisesti • arvioi tekstien tulkinnan taitojaan saamansa palautteen pohjalta
Tyydyttävä T2	
Hyvä H3	<ul style="list-style-type: none"> • tunnistaa omalla alalla ja työelämässä käytettyjä tekstilajeja ja medioita monipuolisesti • tulkitsee erilaisten tekstien keskeiset tavoitteet ja olennaiset merkitykset • hakee tietoa oman alansa kannalta monipuolisista tietolähteistä monilukutaitoaan hyödyntäen • tekee muistiinpanoja ja tiivistää ydinasioita kuullun, luetun ja nähdyn pohjalta • arvioi tietolähteiden ja tiedon luotettavuutta • hyödyntää hankkimaansa tietoa johdonmukaisesti ja sujuvasti • noudattaa tekijänoikeuksia asianmukaisesti • arvioi tekstien tulkinnan taitojaan realistisesti siten, että tunnistaa vahvuuksiaan ja kehittämiskohteitaan
Hyvä H4	
Kiitettävä K5	<ul style="list-style-type: none"> • tuntee omalla alalla ja työelämässä käytetyt tekstilajit ja mediat monipuolisesti ja arvioi niiden käyttöä

	<ul style="list-style-type: none"> • tulkitsee erilaisten tekstien tavoitteita monipuolisesti ja arvioi tekstien sisältöä ja ilmaisua • hakee tietoa monipuolisista ja aiheen kannalta olennaisista tietolähteistä sujuvasti monilukutaitoaan hyödyntäen • tekee itsenäisesti muistiinpanoja ja tiivistää ydinasiat kuullun, luetun ja nähdyn pohjalta • arvioi asiantuntevasti tietolähteiden ja tiedon luotettavuutta • hyödyntää hankkimaansa tietoa monipuolisesti ja sujuvasti • noudattaa tekijänoikeuksia ja viittaa luontevasti käyttämiinsä lähteisiin • kehittää tekstien tulkinnan taitojaan palautteen ja itsearvioinnin pohjalta.
--	---

Opiskelija tuottaa erilaisia tekstejä ja ilmaisee tunteita, ajatuksia, mielipiteitä ja käsitteitä.

Opiskelija

Tyydyttävä T1	<ul style="list-style-type: none"> • asettaa ilmaisulleen tavoitteita ja suuntaa ilmaisuun tavoitteiden mukaisesti • tuottaa puhuttuja, kirjoitettuja tai audiovisuaalisia tekstejä hyödyntäen tieto- ja viestintäteknologiaa sekä monilukutaitoaan • hallitsee osittain kirjoitetun kielen käytänteet • tuottaa omalla alalla ja työelämässä tarvittavia tyypillisiä tekstejä • tuottaa tilanteeseen sopivaa puhekieltä • arvioi tekstien tuottamisen ja ilmaisun taitojaan saamansa palautteen pohjalta
Tyydyttävä T2	
Hyvä H3	<ul style="list-style-type: none"> • asettaa ilmaisulleen tavoitteita ja viestii tavoitteiden suuntaisesti • tuottaa puhuttuja, kirjoitettuja tai audiovisuaalisia tekstejä hyödyntäen tieto- ja viestintäteknologiaa sekä monilukutaitoaan ja arvioi eri vaihtoehtojen tarkoituksenmukaisuutta • hallitsee pääosin kirjoitetun kielen käytänteet • tuottaa oman alan ja työelämän tekstikäytänteiden mukaisia tekstejä • kohdentaa puhutut tekstit kohderyhmän mukaisesti ja ilmaisee itseään selkeästi • arvioi tekstin tuottamisen taitoaan realistisesti tunnistuen vahvuuksiaan ja kehittämiskohteitaan
Hyvä H4	
Kiitettävä K5	<ul style="list-style-type: none"> • asettaa ilmaisulleen tavoitteita, viestii tavoitteiden suuntaisesti ja arvioi viestintänsä vaikuttavuutta • tuottaa puhuttuja, kirjoitettuja tai audiovisuaalisia tekstejä hyödyntäen monipuolisesti tieto- ja viestintäteknologiaa sekä monilukutaitoaan ja arvioi eri vaihtoehtojen tarkoituksenmukaisuutta • hallitsee sujuvasti kirjoitetun kielen käytänteet ja muokkaa tuottamiensa tekstien ilmaisua ja rakennetta • tuottaa sujuvasti oman alan ja työelämän tekstikäytänteiden mukaisia tekstejä • käyttää tilanteen edellyttämää selkeää puhekieltä vuorovaikutteisesti ja taitaa huolitellun yleiskielen • kehittää tekstien tuottamisen taitojaan palautteen ja itsearvioinnin pohjalta.

Viestintä ja vuorovaikutus toisella kotimaisella kielellä, ruotsi

Pakolliset osaamistavoitteet, 1 osp

Koodi: 400012

Osaamistavoitteet

Opiskelija osaa

- käyttää toista kotimaista kieltä työtehtävissään ja työhön liittyvissä vuorovaikutustilanteissa.

Sisältö

Tutkinnon osan osa-alueen suoritettuaan opiskelija selviytyy tutuista tilanteista ruotsin kieltä käyttäen.

Tutkinnon osan osa-alueessa opiskelija:

- harjoittelee oman alaan liittyviä suullisia ja kirjallisia tekstejä ja viestejä,
- opettelee oman ammattialansa perusanastoa,
- harjoittelee ruotsinkielisiä ilmauksia arjen vuorovaikutustilanteissa,
- syventää aiempaa osaamistaan.

Toteutus

Koulutuksen toteuttamistavat ja oppimisympäristöt

Tämä on pakollinen tutkinnon osan osa-alue kaikille perustutkinto-opiskelijoille. Tutkinnon osan suorittaminen edellyttää perusopetuksen ruotsin kielen oppimäärän suorittamista. Tämä tutkinnon osan osa-alue on tarjolla kaikissa Sedun opetuspisteissä.

Oppimisympäristöt

Oppilaitoksen oppimisympäristöt, sähköiset oppimisympäristöt, projektit, osuuskunta, NY- yritykset ja työpaikalla järjestettävän koulutuksen ympäristöt Suomessa ja ulkomailla.

Oppimateriaalit

Oppikirjat, sähköinen materiaali, muu opettajan osoittama materiaali.

Opiskelijan osaamisen arvioinnista

Aiemmin hankitun osaamisen tunnistaminen ja tunnustaminen

Aiemmin hankitun osaamisen tunnistaminen ja tunnustaminen on kuvattu Suunnitelma osaamisen arvioinnin toteuttamisesta -asiakirjan yhteisen osan kohdassa 3.

Yhteisten tutkinnon osien osa-alueet tunnustetaan OPH:n määräyksen (OPH-501-2018) mukaan.

Osaamisen tunnustaminen voimassa olevien perusteiden mukaan ilman osaamisen arviointia (suorasiirto)

Lukion tuntijako (VnA 942/2014) ja lukion opetussuunnitelman perusteet 2015 sekä Lukion tuntijako (VnA 955/2002) ja lukion opetussuunnitelman perusteet 2003: Yksi kurssi toisen kotimaisen kielen A-oppimäärän pakollisista kursseista 1–6 tai yksi kurssi B1-oppimäärän pakollisista kursseista 1–5 tunnustetaan yhdeksi osaamispisteeksi pakolliseen Viestintä ja vuorovaikutus toisella kotimaisella kielellä, ruotsi -osa-alueeseen.

Korkeakouluopintojen tavoitteita ja sisältöjä verrataan Viestintä ja vuorovaikutus toisella kotimaisella kielellä, ruotsi -osa-alueen osaamistavoitteisiin ja osaaminen tunnustetaan soveltuvin osin.

Osaamisen tunnustaminen dokumenttien perusteella ilman näyttöön osallistumista (osaamisen tunnustaminen ei-voimassa olevien perusteiden mukaan)

Ammatillisen perustutkinnon perusteet (voimassa 1.8.2015–31.7.2018): Toinen kotimainen kieli, ruotsi -osa-alueesta tunnustetaan yksi osaamispiste pakolliseen Viestintä ja vuorovaikutus toisella kotimaisella kielellä, ruotsi -osa-alueeseen.

Arvosanojen muuntaminen

Lukion arvosanat (5-10) muunnetaan ammatillisen koulutuksen asteikon 1-5 arvosanoiksi seuraavasti:

- lukion arvosanat 10 ja 9 vastaavat arvosanaa K5,
- lukion arvosana 8 vastaa arvosanaa H4,
- lukion arvosana 7 vastaa arvosanaa H3,
- lukion arvosana 6 vastaa arvosanaa T2,
- lukion arvosana 5 vastaa arvosanaa T1.

Ammatillisen perustutkinnon (voimassa 1.8.2015 – 31.7.2018) arvosanat (1-3) muunnetaan ammatillisen koulutuksen asteikon 1-5 arvosanoiksi seuraavasti:

Suoritus 1.8.2015-31.12.2017:

- K3 vastaa arvosanaa K5
- H2 vastaa arvosanaa H3
- T1 vastaa arvosanaa T1

Suoritus 1.1.-31.7.2018:

- K3 vastaa arvosanaa K5
- H2 vastaa arvosanoja H4 ja H3
- T1 vastaa arvosanoja T2 ja T1.

Muiden ei-voimassa olevien lukion opetussuunnitelmien tai ammatillisten tutkintojen perusteiden mukaan suoritettujen opintojen sisältö ja ajantasaisuus arvioidaan ja osaaminen tunnustetaan soveltuvin osin.

Korkeakouluopintojen osalta tavoitteita ja sisältöjä verrataan Viestintä ja vuorovaikutus toisella kotimaisella kielellä, ruotsi -osa-alueen osaamistavoitteisiin ja osaaminen tunnustetaan soveltuvin osin opintojen ajantasaisuus huomioiden.

Osaamisen osoittamisen suunnittelu

Suunnitelma osaamisen arvioinnin toteuttamisesta -asiakirjan yhteisessä osassa on kuvattu

- osaamisen osoittamisen suunnittelu
- osaamisen osoittamisen henkilökohtaistaminen (ohjaus, tuki, erityinen tuki)
- osaamisen arvioinnin mukauttaminen

Opettaja sopii osaamisen osoittamisen tavoista, aikataulusta ja arvioinnista opiskelijan kanssa. Mikäli osaaminen osoitetaan työpaikalla tapahtuvan oppimisen yhteydessä, asiasta sovitaan myös työpaikkaohjaajan ja ohjaavan opettajan kanssa.

Opiskelija saa opettajalta säännöllisesti suullista ja/tai kirjallista palautetta osaamisen kehittymisestä. Opiskelija arvioi itse osaamistaan verraten sitä osaamistavoitteisiin.

Osaamisen arvioinnin toteutus ja arvioinnista päättäminen

Osaaminen osoitetaan pääosin kirjallisesti oppilaitoksen oppimisympäristöissä tai työelämässä.

Osaamisen arvioi Viestintä ja vuorovaikutus toisella kotimaisella kielellä, ruotsi -osa-alueen opettaja.

Mikäli opiskelija osoittaa osaamisensa työpaikalla ammatillisen tutkinnon osan näytön yhteydessä, voidaan arvioinnissa kuulla työpaikan edustajaa. Opiskelija saa opettajalta suullista tai kirjallista palautetta osaamisestaan osaamisen osoittamisen jälkeen.

Suunnitelma osaamisen arvioinnin toteuttamisesta -asiakirjan yhteisessä osassa on kuvattu

- osaamisen arviointi näytössä
- opiskelijan itsearviointi
- arvioinnista päättäminen
- osaamisen arvioinnin ja arviointipäätöksen dokumentointi
- tietojen siirto kansalliseen opintosuoritus- ja tutkintotietorekisteriin (Koski)
- arvioinnin uusiminen
- arvosanan korottaminen
- arvioinnin tarkistaminen
- arvioinnin oikaisu
- todistus tutkinnon suorittamisesta, tutkinnon osan suorittamisesta tai todistus opiskelijan osaamisesta
- salassapito ja tietosuoja
- osaamisen arvioinnin toteuttamissuunnitelman seuranta, arviointi ja parantaminen

Arviointikriteerit

Opiskelija käyttää toista kotimaista kieltä työtehtävissään ja työhön liittyvissä vuorovaikutustilanteissa.

Opiskelija

Tyydyttävä T1	<ul style="list-style-type: none"> • ymmärtää suppeiden omaan työhön ja työturvallisuuteen liittyvien tekstien ja viestien sisällön • kertoo suullisesti ja kirjallisesti lyhyesti itsestään ja tutuista asioista omassa työssään ja selviytyy tuttuihin aiheisiin liittyvistä vuorovaikutustilanteista
Tyydyttävä T2	
Hyvä H3	<ul style="list-style-type: none"> • tulkitsee työhön liittyviä suppeita tekstejä, kuten työ- ja turvallisuusohjeita, sekä tuottaa lyhyitä viestejä käyttäen alan ammattisanastoa • selviytyy rutiininomaisista päivittäiseen elämään liittyvistä puhetilanteista, jos puhekumppani puhuu hitaasti ja käyttää selkeää kieltä
Hyvä H4	
Kiitettävä K5	<ul style="list-style-type: none"> • tulkitsee erityyppisiä työhön liittyviä tekstejä ja tuottaa ammatillisia viestejä, ohjeita tai tilauksia • viestii tavanomaisimmissa viestintätilanteissa sekä kasvotusten että digitaalisesti ja tarvittaessa pyytää tarkennusta tai selvennystä.

Viestintä ja vuorovaikutus vieraalla kielellä, englanti

Valinnaiset osaamistavoitteet, 3 osp

Koodi: 400012

Osaamistavoitteet

Opiskelija osaa

- käyttää vierasta kieltä erilaisissa vuorovaikutustilanteissa
- hakea tietoa erilaisista vieraskielisistä lähteistä
- toimia monikielisessä ja -kulttuurisessa ympäristössä.

Sisältö

Tutkinnon osan osa-alueen suoritettuaan opiskelija osaa käyttää englannin kieltä työpaikan ja arkielämän tilanteissa monipuolisesti ja luovasti. Opiskelija osaa ottaa huomioon tilannekohtaisten tekijöiden vaikutuksen vuorovaikutukseen ja huomioi toiminnassaan erilaiset kulttuuritaustat. Opiskelija osaa hyödyntää eri englanninkielisiä medioita ja ymmärtää kielen merkityksen yhteiskunnallisessa vaikuttamisessa.

Tutkinnon osan osa-alueessa opiskelija:

- käyttää monipuolisesti englannin kieltä työtehtävissään ja erilaisissa arkielämän ja yhteiskunnan kohtaamistilanteissa
- kehittää omaan alaan, kulttuuriin ja yhteiskuntaan liittyvää sanavarastoaan
- hankkii omaan työhönsä liittyviä lisäohjeita ja tarvittavaa lisätietoa keskustellen ja käyttäen joustavasti englannin kieltä
- tuntee ja käyttää englanninkielisiä medioita ja uutislähteitä
- pyrkii toimimaan aktiivisena, osallistuvana kansalaisena vieraskielisissä yhteyksissä
- ymmärtää kulttuurin merkityksen yksilön toiminnassa ja ottaa erilaiset kulttuuritaustat huomioon vuorovaikutustilanteissa ja käyttämässään kielessä

Toteutus

Koulutuksen toteuttamistavat ja oppimisympäristöt

Tämä on ammatillisten perustutkintojen valinnainen tutkinnon osan osa-alue, joka pohjautuu peruskoulun englannin oppimäärän suorittamiseen ja aiemmin suoritettuihin pakollisiin tutkinnon osiin. Tämä tutkinnon osan osa-alue on soveltuvien osin mahdollista suorittaa osana työpaikalla tapahtuvaa oppimista.

Oppimisympäristöt

Oppilaitoksen oppimisympäristöt, sähköiset oppimisympäristöt, projektit, osuuskunta, NY- yritykset ja työpaikalla järjestettävän koulutuksen ympäristöt Suomessa ja ulkomailla.

Oppimateriaalit

Sähköinen materiaali, oppikirjat ja muu opettajan osoittama materiaali

Opiskelijan osaamisen arvioinnista

Aiemmin hankitun osaamisen tunnistaminen ja tunnustaminen

Aiemmin hankitun osaamisen tunnistaminen ja tunnustaminen on kuvattu Suunnitelma osaamisen arvioinnin toteuttamisesta -asiakirjan yhteisessä osassa.

Yhteisten tutkinnon osien osa-alueet tunnustetaan OPH:n määräyksen (OPH-501-2018) mukaan.

Osaamisen tunnustaminen voimassa olevien perusteiden mukaan ilman osaamisen arviointia (suorasiirto)

Lukion tuntijako (VnA 942/2014) ja lukion opetussuunnitelman perusteet 2015 sekä Lukion tuntijako (VnA 955/2002) ja lukion opetussuunnitelman perusteet 2003: Kolme kurssia vieraan kielen A-oppimäärän pakollisista kursseista 1–6 tai kolme kurssia B1-oppimäärän pakollisista kursseista 1-5 tunnustetaan kolmeksi osaamispisteeksi pakolliseen Viestintä ja vuorovaikutus vieraalla kielellä -osa-alueeseen. Yksittäinen lukion kurssi tunnustetaan siten, että se vastaa 1,5 osaamispistettä.

Korkeakouluopintojen tavoitteita ja sisältöjä verrataan Viestintä ja vuorovaikutus vieraalla kielellä -osa-alueen osaamistavoitteisiin ja osaaminen tunnustetaan soveltuvin osin.

Osaamisen tunnustaminen dokumenttien perusteella ilman näyttöön osallistumista (osaamisen tunnustaminen ei-voimassa olevien perusteiden mukaan)

Ammatillisen perustutkinnon perusteet (voimassa 1.8.2015-31.7.2018): Vieraat kielet -osa-alueesta tunnustetaan kaksi osaamispistettä kolmeksi osaamispisteeksi pakolliseen Viestintä ja vuorovaikutus vieraalla kielellä -osa-alueeseen.

Arvosanojen muuntaminen

Lukion arvosanat (5-10) muunnetaan ammatillisen koulutuksen asteikon 1-5 arvosanoiksi seuraavasti:

- lukion arvosanat 10 ja 9 vastaavat arvosanaa K5,
- lukion arvosana 8 vastaa arvosanaa H4,
- lukion arvosana 7 vastaa arvosanaa H3,
- lukion arvosana 6 vastaa arvosanaa T2,
- lukion arvosana 5 vastaa arvosanaa T1.

Ammatillisen perustutkinnon (voimassa 1.8.2015 – 31.7.2018) arvosanat (1-3) muunnetaan ammatillisen koulutuksen asteikon 1-5 arvosanoiksi seuraavasti:

Suoritus 1.8.2015-31.12.2017:

- K3 vastaa arvosanaa K5
- H2 vastaa arvosanaa H3
- T1 vastaa arvosanaa T1

Suoritus 1.1.-31.7.2018:

- K3 vastaa arvosanaa K5
- H2 vastaa arvosanoja H4 ja H3
- T1 vastaa arvosanoja T2 ja T1.

Muiden ei-voimassa olevien lukion opetussuunnitelmien tai ammatillisten tutkintojen perusteiden mukaan suoritettujen opintojen sisältö ja ajantasaisuus arvioidaan ja osaaminen tunnustetaan soveltuvin osin.

Korkeakouluopintojen osalta tavoitteita ja sisältöjä verrataan Viestintä ja vuorovaikutus vieraalla kielellä -osa-alueen osaamistavoitteisiin ja osaaminen tunnustetaan soveltuvin osin opintojen ajantasaisuus huomioiden.

Osaamisen osoittamisen suunnittelu

Suunnitelma osaamisen arvioinnin toteuttamisesta -asiakirjan yhteisessä osassa on kuvattu

- osaamisen osoittamisen suunnittelu
- osaamisen osoittamisen henkilökohtaistaminen (ohjaus, tuki, erityinen tuki)
- osaamisen arvioinnin mukauttaminen

Opettaja sopii osaamisen osoittamisen tavoista, aikataulusta ja arvioinnista opiskelijan kanssa. Mikäli osaaminen osoitetaan työpaikalla tapahtuvan oppimisen yhteydessä, asiasta sovitaan myös työpaikkaohjaajan ja ohjaavan opettajan kanssa.

Opiskelija saa opettajalta säännöllisesti suullista ja/tai kirjallista palautetta osaamisen kehittymisestä. Opiskelija arvioi itse osaamistaan verraten sitä osaamistavoitteisiin.

Osaamisen arvioinnin toteutus ja arvioinnista päättäminen

Osaaminen osoitetaan pääosin kirjallisesti oppilaitoksen oppimisympäristöissä tai työelämässä.

Osaamisen arvioi Viestintä ja vuorovaikutus vieraalla kielellä -osa-alueen opettaja. Mikäli opiskelija osoittaa osaamisensa työpaikalla ammatillisen tutkinnon osan näytön yhteydessä, voidaan arvioinnissa kuulla työpaikan edustajaa. Opiskelija saa opettajalta suullista tai kirjallista palautetta osaamisestaan osaamisen osoittamisen jälkeen.

Suunnitelma osaamisen arvioinnin toteuttamisesta -asiakirjan yhteisessä osassa on kuvattu

- osaamisen arviointi näytössä
- opiskelijan itsearviointi
- arvioinnista päättäminen
- osaamisen arvioinnin ja arviointipäätöksen dokumentointi
- tietojen siirto kansalliseen opintosuoritus- ja tutkintotietorekisteriin (Koski)
- arvioinnin uusiminen
- arvosanan korottaminen
- arvioinnin tarkistaminen
- arvioinnin oikaisu
- todistus tutkinnon suorittamisesta, tutkinnon osan suorittamisesta tai todistus opiskelijan osaamisesta
- salassapito ja tietosuoja
- osaamisen arvioinnin toteuttamissuunnitelman seuranta, arviointi ja parantaminen

Arviointikriteerit

Opiskelija käyttää vierasta kieltä erilaisissa vuorovaikutustilanteissa.

Opiskelija

Tyydyttävä T1	<ul style="list-style-type: none">• selviytyy yleensä vuorovaikutustilanteissa kieltä käyttäen ja osoittaa ymmärtävänsä yksinkertaista, hidastempoista puhetta• kertoo itsestään ja tehtävistään vastaamalla hänelle esitettyihin kysymyksiin ennakoitavissa olevissa ja tutuissa tilanteissa• tuottaa vuorovaikutuksessa tarvittavia lyhyitä viestejä ja tekstejä• tulkitsee oikein toimintaansa koskevaa tavallista sanastoa, viestejä ja ohjeita
---------------	--

	<ul style="list-style-type: none"> • pyrkii arvioimaan ja kehittämään kielitaitoaan
Tyydyttävä T2	
Hyvä H3	<ul style="list-style-type: none"> • selviytyy yleensä vuorovaikutustilanteissa kieltä käyttäen ja osoittaa ymmärtävänsä tavanomaista, normaalitempoista puhetta • kertoo itsestään ja tehtävistään siten, että tulee ymmärretyksi, ja osallistuu keskusteluun, mikäli keskustelukumppani puhuu selkeästi • tuottaa vuorovaikutuksessa tarvittavia viestejä ja tekstejä • tulkitsee oikein ja noudattaa toimintaansa ja sen kohteita koskevia tekstejä ja ohjeita sekä tekee tarkentavia kysymyksiä • arvioi ja kehittää kielitaitoaan
Hyvä H4	
Kiitettävä K5	<ul style="list-style-type: none"> • toimii vuorovaikutustilanteissa luontevasti kieltä käyttäen ja osoittaa ymmärtävänsä tavanomaista, normaalitempoista puhetta • kertoo tutuissa tilanteissa toiminnastaan ja siihen liittyvistä normeista ja tavoista sekä hankkii kysymällä toimintaansa liittyviä lisäohjeita • tuottaa sujuvasti tavanomaisia viestejä ja tekstejä sekä täyttää erilaisia asiakirjoja • tulkitsee oikein toimintaansa ja sen kohteita koskevia tekstejä, ohjeita ja saamaansa palautetta • arvioi ja kehittää kielitaitoaan monipuolisesti ja oma-aloitteisesti.

Opiskelija hakee tietoa erilaisista vieraskielisistä lähteistä.

Opiskelija

Tyydyttävä T1	<ul style="list-style-type: none"> • hakee vieraskielistä tietoa ohjatusti toimintaansa liittyvistä materiaaleista ja ohjeista • arvioi ja valikoi tietoa ohjatusti tarkoituksenmukaisuuden, luotettavuuden ja ajantasaisuuden kannalta
Tyydyttävä T2	
Hyvä H3	<ul style="list-style-type: none"> • hakee monipuolisesti toiminnassaan tarpeellista vieraskielistä tietoa • arvioi ja valikoi tietoa tarkoituksenmukaisuuden, luotettavuuden ja ajantasaisuuden kannalta
Hyvä H4	
Kiitettävä K5	<ul style="list-style-type: none"> • hakee itsenäisesti ja monipuolisesti toimintaansa liittyvää vieraskielistä tietoa, soveltaa tietojaan ja taitojaan sekä perustelee tiedon valikoimista ja soveltamista koskevat ratkaisunsa • arvioi ja valikoi monipuolisesti ja kriittisesti tietoa tarkoituksenmukaisuuden, luotettavuuden ja ajantasaisuuden kannalta.

Opiskelija toimii monikielisessä ja -kulttuurisessa ympäristössä.

Opiskelija

Tyydyttävä T1	<ul style="list-style-type: none"> • toimii tietoisena opiskelemaansa kielen ja sen edustaman kulttuurin merkityksestä
---------------	---

	<ul style="list-style-type: none"> • pyrkii kohtaamaan ihmiset tasavertaisesti ja positiivisella asenteella
Tyydyttävä T2	
Hyvä H3	<ul style="list-style-type: none"> • toimii kohdekielellä monikielisessä ja -kulttuurisessa ympäristössä • kohtaa ihmiset tasavertaisesti ja positiivisella asenteella
Hyvä H4	
Kiitettävä K5	<ul style="list-style-type: none"> • soveltaa vieraan kielen ja kulttuurin tietojaan ja taitojaan joustavasti • kohtaa ihmiset esimerkillisen tasavertaisesti ja positiivisella asenteella.

Toiminta digitaalisessa ympäristössä

Pakolliset osaamistavoitteet, 2 osp

Koodi: 400012

Osaamistavoitteet

Opiskelija osaa

- käyttää yleisimpiä tieto- ja viestintäteknisiä laitteita ja tekee niihin liittyviä valintoja
- käyttää digitaalisia palveluita ja sovelluksia.

Sisältö

Tutkinnon osan osa-alueen suoritettuaan opiskelija osaa valita tarkoituksenmukaisia digitaalisia laitteita ja oheislaitteita sekä käyttää ja ylläpitää niitä omassa käytössään. Opiskelija tuntee monipuolisesti digitaalisia palveluita ja sovelluksia sekä käyttää niitä tiedonhankinnassa ja työtehtävissään. Opiskelija osaa käyttää ja jakaa digitaalisia sisältöjä ammattimaisesti tekijänoikeuksia noudattaen. Lisäksi hän osaa noudattaa tietoturvaan ja tietosuojaan liittyviä ohjeistuksia.

Tutkinnon osan osa-alueessa opiskelija:

- valitsee tieto- ja viestintäteknisiä laitteita käyttötarkoituksen huomioiden,
- käyttää tieto- ja viestintäteknisiä laitteita monipuolisesti eri käyttötarkoituksiin,
- etsii tietoa erilaisista digitaalisista palveluista ja sovelluksista,
- käyttää digitaalisia palveluita ja sovelluksia työtehtävissään,
- käyttää ja jakaa digitaalisia sisältöjä,
- noudattaa tekijänoikeuksia toimiessaan digitaalisissa ympäristöissä,
- huolehtii tietoturvasta ja tietosuojasta toimiessaan digitaalisissa ympäristöissä,
- perehtyy verkkoidentiteetin muodostumisen periaatteisiin.

Toteutus

Koulutuksen toteuttamistavat ja oppimisympäristöt

Tutkinnon osan osa-alue on pakollinen kaikille perustutkinto-opiskelijoille. Osa-alue ei vaadi edeltävää osaamista, ja se aloitetaan ensimmäisen opiskeluvuoden aikana. Tutkinnon osan osa-alue on tarjolla verkko-opintoina, ja sen suorittaminen integroidaan soveltuvin osin muihin yhteisten tutkinnon osien osa-alueisiin, ammatillisiin opintoihin ja työpaikalla järjestettävään koulutukseen.

Oppimisympäristöt

Sähköinen oppimisympäristö. Lisäksi soveltuvin osin oppilaitoksen muut oppimisympäristöt, projektit, osuuskunta, NY- yritykset ja työpaikalla järjestettävän koulutuksen ympäristöt.

Oppimateriaalit

Sähköinen materiaali.

Opiskelijan osaamisen arvioinnista

Aiemmin hankitun osaamisen tunnistaminen ja tunnustaminen

Aiemmin hankitun osaamisen tunnistaminen ja tunnustaminen on kuvattu Suunnitelma osaamisen arvioinnin toteuttamisesta -asiakirjan yhteisen osan kohdassa 3.

Yhteisten tutkinnon osien osa-alueet tunnustetaan OPH:n määräyksen (OPH-501-2018) mukaan.

Osaamisen tunnustaminen voimassa olevien perusteiden mukaan ilman osaamisen arviointia (suorasiirto)

Lukion tuntijako (VnA 942/2014) ja lukion opetussuunnitelman perusteet 2015 sekä Lukion tuntijako (VnA 955/2002) ja lukion opetussuunnitelman perusteet 2003: lukion pakollisissa kursseissa ei ole vastaavaa kurssia.

Korkeakouluopintojen tavoitteita ja sisältöjä verrataan Toiminta digitaalisessa ympäristössä -osa-alueen osaamistavoitteisiin ja osaaminen tunnustetaan soveltuvin osin.

Osaamisen tunnustaminen dokumenttien perusteella ilman näyttöön osallistumista (Osaamisen tunnustaminen ei-voimassa olevien perusteiden mukaan)

Ammatillisen perustutkinnon perusteet (voimassa 1.8.2015-31.7.2018): Tieto- ja viestintätekniikka sekä sen hyödyntäminen (1 osp) -osa-alueesta tunnustetaan 1 osaamispiste pakolliseen Toiminta digitaalisessa ympäristössä -osa-alueeseen. Opiskelija suorittaa yhden osaamispisteen (tiedon hankkiminen tarkoituksenmukaisista digitaalisista palveluista ja sovelluksista sekä laitteiden käyttäminen kansalaistaitojen edellyttämällä tavalla).

Arvosanojen muuntaminen

Ammatillisen perustutkinnon (voimassa 1.8.2015 – 31.7.2018) arvosanat (1-3) muunnetaan ammatillisen koulutuksen asteikon 1-5 arvosanoiksi seuraavasti:

Suoritus 1.8.2015-31.12.2017:

- K3 vastaa arvosanaa K5,
- H2 vastaa arvosanaa H3,
- T1 vastaa arvosanaa T1.
- Suoritus 1.1.-31.7.2018:
- K3 vastaa arvosanaa K5
- H2 vastaa arvosanoja H4 ja H3
- T1 vastaa arvosanoja T2 ja T1

Muiden ei-voimassa olevien lukion opetussuunnitelmien tai ammatillisten tutkintojen perusteiden mukaan suoritettujen opintojen sisältö ja ajantasaisuus arvioidaan ja osaaminen tunnustetaan soveltuvin osin.

Korkeakouluopintojen osalta tavoitteita ja sisältöjä verrataan Toiminta digitaalisessa ympäristössä -osa-alueen osaamistavoitteisiin ja osaaminen tunnustetaan soveltuvin osin opintojen ajantasaisuus huomioiden.

Osaamisen osoittamisen suunnittelu

Suunnitelma osaamisen arvioinnin toteuttamisesta -asiakirjan yhteisessä osassa on kuvattu

- osaamisen osoittamisen suunnittelu
- osaamisen osoittamisen henkilökohtaistaminen (ohjaus, tuki, erityinen tuki)
- osaamisen arvioinnin mukauttaminen.

Opettaja sopii osaamisen osoittamisen tavoista, aikataulusta ja arvioinnista opiskelijan kanssa. Mikäli osaaminen osoitetaan työpaikalla tapahtuvan oppimisen yhteydessä, asiasta sovitaan myös työpaikkaohjaajan ja ohjaavan opettajan kanssa. Opiskelija saa opettajalta säännöllisesti

suullista ja/tai kirjallista palautetta osaamisen kehittymisestä. Opiskelija arvioi itse osaamistaan verraten sitä osaamistavoitteisiin.

Osaamisen arvioinnin toteutus ja arvioinnista päättäminen

Osaaminen osoitetaan pääosin kirjallisesti oppilaitoksen oppimisympäristöissä tai työelämässä. Osaamisen arvioi Toiminta digitaalisessa ympäristössä -osa-alueen opettaja. Mikäli opiskelija osoittaa osaamisensa työpaikalla ammatillisen tutkinnon osan näytön yhteydessä, voidaan arvioinnissa kuulla työpaikan edustajaa. Opiskelija saa opettajalta suullista tai kirjallista palautetta osaamisestaan osaamisen osoittamisen jälkeen.

Suunnitelma osaamisen arvioinnin toteuttamisesta -asiakirjan yhteisessä osassa on kuvattu

- osaamisen arviointi näytössä
- opiskelijan itsearviointi
- arvioinnista päättäminen
- osaamisen arvioinnin ja arviointipäätöksen dokumentointi
- tietojen siirto kansalliseen opintosuoritus- ja tutkintotietorekisteriin (Koski)
- arvioinnin uusiminen
- arvosanan korottaminen
- arvioinnin tarkistaminen
- arvioinnin oikaisu
- todistus tutkinnon suorittamisesta, tutkinnon osan suorittamisesta tai todistus opiskelijan osaamisesta
- salassapito ja tietosuojat
- osaamisen arvioinnin toteuttamissuunnitelman seuranta, arviointi ja parantaminen

Arviointikriteerit

Opiskelija käyttää tieto- ja viestintäteknisiä laitteita ja tekee niihin liittyviä valintoja.

Opiskelija

Tyydyttävä T1	<ul style="list-style-type: none">• valitsee tarkoituksenmukaiset laitteet käyttökohteen mukaisesti osittain ohjatusti• käyttää yleisimpiä tieto- ja viestintäteknisiä laitteita kansalaistaitojen edellyttämällä tavalla osittain ohjatusti
Tyydyttävä T2	
Hyvä H3	<ul style="list-style-type: none">• valitsee tarkoituksenmukaiset laitteet käyttökohteen mukaisesti

	<ul style="list-style-type: none"> • käyttää yleisimpiä tieto- ja viestintätekniisiä laitteita kansalaistaitojen edellyttämällä tavalla
Hyvä H4	
Kiitettävä K5	<ul style="list-style-type: none"> • valitsee tarkoituksenmukaiset laitteet eri käyttökohteiden mukaisesti • käyttää sujuvasti ja monipuolisesti yleisimpiä tieto- ja viestintätekniisiä laitteita kansalaistaitojen edellyttämällä tavalla.

Opiskelija käyttää digitaalisia palveluja ja sovelluksia.

Opiskelija

Tyydyttävä T1	<ul style="list-style-type: none"> • hankkii tietoa tarkoituksenmukaisista digitaalisista palveluista ja sovelluksista osittain ohjatusti • käyttää digitaalisia palveluja ja sovelluksia työtehtävissään osittain ohjatusti • käyttää ja jakaa digitaalisia sisältöjä noudattaen tekijänoikeuksia osittain ohjatusti • noudattaa tietoturvaan ja tietosuojaan liittyvää ohjeistusta • ymmärtää oman verkkoidentiteetin muodostamisen ja suojaamisen periaatteet
Tyydyttävä T2	
Hyvä H3	<ul style="list-style-type: none"> • hankkii tietoa tarkoituksenmukaisista digitaalisista palveluista ja sovelluksista • käyttää digitaalisia palveluja ja sovelluksia työtehtävissään • käyttää ja jakaa digitaalisia sisältöjä noudattaen tekijänoikeuksia • noudattaa tietoturvaan ja tietosuojaan liittyvää ohjeistusta • ymmärtää oman verkkoidentiteetin muodostamisen ja suojaamisen periaatteet
Hyvä H4	
Kiitettävä K5	<ul style="list-style-type: none"> • hankkii järjestelmällisesti tietoa tarkoituksenmukaisista digitaalisista palveluista ja sovelluksista • käyttää digitaalisia palveluja ja sovelluksia työtehtävissään sujuvasti ja monipuolisesti • käyttää ja jakaa monipuolisia digitaalisia sisältöjä noudattaen tekijänoikeuksia • noudattaa tietoturvaan ja tietosuojaan liittyvää ohjeistusta järjestelmällisesti • ymmärtää oman verkkoidentiteetin muodostamisen ja suojaamisen periaatteet.

Taide ja luova ilmaisu

Pakolliset osaamistavoitteet, 1osp

Koodi: 400012

Osaamistavoitteet

Opiskelija osaa

- tunnistaa kulttuurien ja taiteen merkityksen hyvinvoinnille
- ilmaista itseään taiteen ja luovan ilmaisun keinoin
- ilmaista itseään luovasti kirjoittamalla ja hyödyntää kuvitteellisia tekstejä

Sisältö

Tutkinnon osan osa-alueen suoritettuaan opiskelija tunnistaa taiteen ja kulttuurin eri ilmenemismuotoja ja hyödyntää niitä luovassa toiminnassaan sekä ymmärtää taiteen ja kulttuurin merkityksen omalle hyvinvoinnilleen.

Taide ja luova ilmaisu -osa-alueessa opiskelija mm.:

- tutustuu taiteen ja kulttuurin ilmenemismuotoihin ja tekee niihin liittyvän osaamista soveltavan projektityön
- ilmaisee kirjallisesti tai vuorovaikutustilanteissa, miten hyödyntää taidetta ja kulttuuria hyvinvointinsa ylläpitämiseen
- valmistaa itselleen soveltavalla tavalla tuotteen, teoksen tai toteutuksen (esim. elokuva, valokuvasarja, tanssiesitys, muotoilun tuote, arkkitehtuuritutkielma, musiikkiesitys –tai tutkielma tai kuvataiteellinen teossarja, esim. kuvakollaasi), jolla osoittaa luovaa osaamistaan
- tutustuu fiktiivisiin teksteihin ja tekee niitä hyödyntäen kirjallisen tuotoksen

Toteutukset

Koulutuksen toteuttamistavat ja oppimisympäristöt

Tämä on kaikille perustutkinto-opiskelijoille pakollinen tutkinnon osan osa-alue, joka suoritetaan opiskelijan opinto-ohjelman mukaisessa aikataulussa. Tutkinnon osa ei vaadi edeltävää osaamista.

Tämä tutkinnon osan osa-alue on tarjolla kaikissa Sedun opetuspisteissä.

Oppimisympäristöt

- oppilaitoksen oppimisympäristöt
- itsenäisessä opiskelussa hyödynnetään sähköisiä oppimisalustoja mahdollisuuksien mukaan (Moodle, Office 365 jne.)

Oppimisen ja ohjauksen toteuttamistavat

- opiskelija saa sekä yksilöidysti että ryhmän mukana ohjausta ja tukea tutkinnon osan osa-alueen opettajalta
- ohjaus sähköisissä oppimisympäristöissä

Oppimateriaalit

- opettajan käyttämä materiaali
- sähköiset materiaalit (esim. verkkoympäristö tietolähteenä ja sähköiset oppimisalustat)

Opiskelijan osaamisen arvioinnista

Aiemmin hankitun osaamisen tunnistaminen ja tunnustaminen

Aiemmin hankitun osaamisen tunnistaminen ja tunnustaminen on kuvattu Suunnitelma osaamisen arvioinnin toteuttamisesta -asiakirjan yhteisessä osassa.

Yhteisten tutkinnon osien osa-alueet tunnustetaan OPH:n määräyksen (OPH-501-2018) mukaan.

Osaamisen tunnustaminen voimassa olevien perusteiden mukaan ilman osaamisen arviointia (suorasiirto):

Lukio-opinnoissa ei ole kurssia, joka vastaa pakollisen Taide ja luova ilmaisu –osa-alueen osaamistavoitteita.

Korkeakouluopintojen osalta tavoitteita ja sisältöjä verrataan Taide ja luova ilmaisu -osa-alueen osaamistavoitteisiin ja osaaminen tunnustetaan soveltuvien osien.

Osaamisen tunnustaminen dokumenttien perusteella ilman näyttöön osallistumista (Osaamisen tunnustaminen ei-voimassa olevien perusteiden mukaan):

Lukio-opinnoissa ei ole kurssia, joka vastaa pakollisen Taide ja luova ilmaisu –osa-alueen osaamistavoitteita.

Sedun linjaus: Ammatillisen perustutkinnon osa-alue Taide ja kulttuuri, valinnainen (1osp) voidaan tunnustaa osaamispisteeksi (1osp) pakolliseen Taide ja luova ilmaisu osa-alueeseen.

Ammatillisen perustutkinnon (voimassa 1.8.2015 – 31.7.2018) arvosanat (1-3) muunnetaan ammatillisen koulutuksen asteikon 1-5 arvosanoiksi seuraavasti:

Suoritukset 1.8.2015-31.12.2017

- K3 vastaa arvosanaa K5,
- H2 vastaa arvosanaa H3,
- T1 vastaa arvosanaa T1.

Suoritukset 1.8.-31.7.2018

- K3 vastaa arvosanaa K5,
- H2 vastaa arvosanoja H4 ja H3,
- T1 vastaa arvosanoja T2 ja T1.

Muiden ei-voimassa olevien lukion opetussuunnitelmien tai ammatillisten tutkintojen perusteiden mukaan suoritettujen opintojen sisältö ja ajantasaisuus arvioidaan ja osaaminen tunnustetaan soveltuvien osien.

Korkeakouluopintojen osalta tavoitteita ja sisältöjä verrataan Taiteen ja luovan ilmaisun soveltaminen -osa-alueen osaamistavoitteisiin ja osaaminen tunnustetaan soveltuvien osien opintojen ajantasaisuus huomioiden.

Osaamisen osoittamisen suunnittelu

Suunnitelma osaamisen arvioinnin toteuttamisesta -asiakirjan yhteisessä osassa on kuvattu

- Osaamisen osoittamisen suunnittelu
- Osaamisen osoittamisen henkilökohtaistaminen (ohjaus, tuki, erityinen tuki)
- Osaamisen arvioinnin mukauttaminen

Opettaja sopii osaamisen osoittamisen tavoista, aikataulusta ja arvioinnista opiskelijan kanssa. Mikäli osaaminen osoitetaan työpaikalla tapahtuvan oppimisen yhteydessä, asiasta sovitaan myös työpaikkaohjaajan ja ohjaavan opettajan kanssa.

Opiskelija saa opettajalta säännöllisesti suullista ja/tai kirjallista palautetta osaamisen kehittymisestä. Opiskelija arvioi itse osaamistaan verraten sitä osaamistavoitteisiin.

Osaamisen arvioinnin toteutus ja arvioinnista päättäminen

Osaaminen osoitetaan pääosin kirjallisesti oppilaitoksen oppimisympäristöissä tai työelämässä. Osaamisen arvioi Taiteen ja luovan ilmaisun soveltaminen -osa-alueen opettaja. Mikäli opiskelija osoittaa osaamisensa työpaikalla ammatillisen tutkinnon osan näytön yhteydessä, voidaan arvioinnissa kuulla työpaikan edustajaa. Opiskelija saa opettajalta suullista tai kirjallista palautetta osaamisestaan osaamisen osoittamisen jälkeen.

Suunnitelma osaamisen arvioinnin toteuttamisesta -asiakirjan yhteisessä osassa on kuvattu

- Osaamisen arviointi näytössä
- Opiskelijan itsearviointi
- Arvioinnista päättäminen
- Osaamisen arvioinnin ja arviointipäätöksen dokumentointi
- Tietojen siirto kansalliseen opintosuoritus- ja tutkintotietorekisteriin (Koski)
- Arvioinnin uusiminen
- Arvosanan korottaminen
- Arvioinnin tarkistaminen
- Arvioinnin oikaisu
- Todistus tutkinnon suorittamisesta, tutkinnon osan suorittamisesta tai todistus opiskelijan osaamisesta
- Salassapito ja tietosuoja
- Osaamisen arvioinnin toteuttamissuunnitelman seuranta, arviointi ja parantaminen

Arviointikriteerit

Opiskelija tunnistaa kulttuurien ja taiteen merkityksen hyvinvoinnille.

Opiskelija

Tyydyttävä T1	<ul style="list-style-type: none">• tunnistaa kulttuurien ja taiteen muotoja työssään• tunnistaa esimerkkejä paikallisesta, kansallisesta ja eurooppalaisesta kulttuurista ja taiteesta ohjatusti• havainnoi taiteen ja kulttuurin vaikutuksia hyvinvoinnille
Tyydyttävä T2	
Hyvä H3	<ul style="list-style-type: none">• hyödyntää kulttuurien ja taiteen eri muotoja työssään

	<ul style="list-style-type: none"> tunnistaa esimerkkejä paikallisesta, kansallisesta ja eurooppalaisesta kulttuurista ja taiteesta tunnistaa taiteen ja kulttuurin vaikutuksia hyvinvoinnille
Hyvä H4	
Kiitettävä K5	<ul style="list-style-type: none"> hyödyntää monipuolisesti kulttuurin ja taiteen muotoja monipuolisesti työssään tunnistaa monipuolisia esimerkkejä paikallisesta, kansallisesta ja eurooppalaisesta kulttuurista ja taiteesta tunnistaa monipuolisesti taiteen ja kulttuurin vaikutuksia hyvinvoinnille.

Opiskelija ilmaisee itseään taiteen ja luovan ilmaisun keinoin.

Opiskelija

Tyydyttävä T1	<ul style="list-style-type: none"> kehittää omaa luovaa ilmaisuaan osittain ohjatusti ilmaisee itseään taiteen ja luovan ilmaisun keinoin itsenäisesti tai yhteistyössä muiden kanssa osittain ohjatusti
Tyydyttävä T2	
Hyvä H3	<ul style="list-style-type: none"> kehittää omaa luovaa ilmaisuaan ilmaisee itseään taiteen ja luovan ilmaisun keinoin itsenäisesti tai yhteistyössä muiden kanssa
Hyvä H4	
Kiitettävä K5	<ul style="list-style-type: none"> kehittää tavoitteellisesti omaa luovaa ilmaisuaan ilmaisee itseään monipuolisesti taiteen ja luovan ilmaisun keinoin itsenäisesti tai yhteistyössä muiden kanssa.

Opiskelija ilmaisee itseään luovasti kirjoittamalla ja hyödyntää kuvitteellisia tekstejä.

Opiskelija

Tyydyttävä T1	<ul style="list-style-type: none"> kokeilee luovaa kirjoittamista hyödyntää kirjoittaessaan kuvitteellisia tekstejä tunnistaa kaunokirjallisuudesta esimerkkejä työnsä tueksi
Tyydyttävä T2	
Hyvä H3	<ul style="list-style-type: none"> kokeilee luovan kirjoittamisen erilaisia tapoja hyödyntää kirjoittaessaan erilaisia kuvitteellisia tekstejä käyttää kaunokirjallisuutta työnsä tukena
Hyvä H4	
Kiitettävä K5	<ul style="list-style-type: none"> kokeilee luovan kirjoittamisen monipuolisia tapoja hyödyntää kirjoittaessaan monipuolisia kuvitteellisia tekstejä käyttää monipuolista kaunokirjallisuutta työnsä tukena.